PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen håller sig inte för god för att återkomma, denna gång med ett inlägg apropå den fortlöpande redovisning av invärtes fynd som inleddes med det endoskopiskt återgivna kungaporträttet å avdelningen nr 43/96.

Själv har avdelningsföreståndaren fallit i tankar över sin nyinförskaffade fax, den som kan konststycket att skriva på vanligt papper och därmed för evigt befriade föreståndartjället från de svårstyrda rullar som alltid tog slut mitt i de viktigaste meddelanden och som ständigt krullade undan de budskap som ändå kom fram.

Fastän den är bara är en tingest från Japan (Korea?) verkar den nya maskinen ha något av en personlighet – och det råder hos föreståndarhustrun inget som helst tvivel om att den är en ung man. Sålunda tillbringar den större delen av dagen i vilolåge, utstöter ett missbelåtet brummande ifall den aktiveras, slukar blixtsnabbt allt som den matas med och meddelar sig med omvärlden genom koncisa faktauppgifter i därför avsett fönster.

På grund av omständigheter som föreståndaren skulle kunna ha rått över, men som ändå aldrig blev av, väntar hans vinter fortfarande på den första skidturen. Vallningsboden gapar tom och öde emedan den obotfärdiges förhinder av någon anledning alltid har ställt sig i vägen, men mot bakgrund av säsongens genomsnittliga längd i hans kärva hemtrakter är det inte för sent ännu; dessutom är det ljuvligare ute på havsisen ju längre vårsäsongen är liden. En kaffetermos, ett par blodapelsiner och en stilla fjärd att korsa är allt som behövs för att säkra en lyckad vårsöndag.

Däremot har föreståndaren varken fallit för eller med långfärdsskridskor, »Sveriges nya vinternöje» som den stora lokaltidningen uttryckte det. Det beror helt enkelt på att i den (största) del av Sverige där han är bosatt är isarna i allmänhet täckta av en halvmeter snö.

Skridskoåkningsvänliga förhållanden kan i och för sig inträffa enstaka höstar, men då är det å andra sidan för mörkt för att hitta någonstans.

Avdelningen hittar säkert anledning att återkomma.

Pansarkryssaren Potemkin

Det var söndag andra advent någon gång på 1960-talet på barnkirurgen, Kronprinsessan Lovisas Barnsjukhus, som pansarkryssaren Potemkin först blev synlig på röntgenplåtarna. Den hade slukats av en glupsk treåring som fått den i adventspresent, sannolikt för att hålla honom lugn fram till julaftonens excesser.

Advent blev för den familjen, och för oss på KLB, en väntans tid på en ovanlig förlossning. Grabben hade varit klok nog att först tugga loss signalmaster, höga skorstenar och ett kanontorn. I föga stridbart skick slank kryssaren sedan ner på söndagskvällen – till hela familjens förvåning.

Potemkin hade redan passerat de svårnavigerade vattnen vid pylorus och förberedde en babordsgir i duodenum när den i full profil, tydligt som i ett ubåtsperiskop, visades upp på röntgenronden på måndag morgon som omväxling till alla femurfrakturer och supror (suprakondylära humerusfrakturer).

Sväljaren själv, som vi kom att kalla Kapten Nemo, mådde bra på vårdavdelningen och lekte med andra båtar. En snabbkoll på PUBs leksaksavdelning försäkrade oss om att Potemkin-modellerna inte innehöll bly, trots sin röntgentäthet.

Eftersom det avmastade fartyget redan klarat en svår passage och stävade vidare med någon miljondels knop beslöt överläkaren att inte avbryta färden med en operation. Kryssaren ångade på genom ileum väl övervakad med några dagars mellanrum av stridsledningen vid röntgenskärmarna.

Tredje advent hade båten girat styrbord in i kolon och ökade farten. En viss vadslagning uppstod bland stridsledarna: Skulle Kapten Nemo få den tillbaka före jul? Dvs, han hade den ju hela tiden men fick inte ut nån glädje av båten när han började ledsna på uppmärksamheten och bara kunde se den på en röntgenfilm.

Pansarkryssarens position var det dagliga samtalsämnet vid kafferasterna – i strid med tystnadsplikten. Kapten Nemo fick gå hem, noga övervakad för att inte sätta i sig mer krigsmateriel, och inväntade förlossningen i sin familj.

Ett kanontorn på fördäck med eldrören pekande föröver ingav stridsledningen en viss oro inför den väntade stapelavlöpningen genom sfinktern. Det föreföll som om kapten ombord insåg faran.

Väl nere i cekum, med mer manöverutrymme, vände han hela fartyget och backade sen försiktigt fram mot slussporten till mer fria vatten. Passagen gick bra, dan före julafton, med hjälp av glidmedel som vid all sjösättning, men dessutom ett handskbeklätt finger.

Nu följde en del diskussioner om äganderätten till fartyget – eller snarare var det skulle förvaras. Anledningen var det museum över främmande kroppar som vi underläkare höll på att bygga upp med alla föremål som avlägsnats ur pojkarnas sju och flickornas åtta kroppsöppningar, inklusive de föremål som penetrerat huden. Museet innehöll allt från videkissar till manschettknappar, färgkritor, legobitar, stickor, fiskben och guldhjärtan både med och utan kedja.

Där fanns också en mindre dörr med stor utstående spik som ett barn fastnat på och sedan kommit in till akuten på dörren. Potemkin skulle försvara en hedersplats på museet.

Kapten Nemos äganderätt till pansarkryssaren kunde ju inte diskuteras varför vi i stället tog upp förhandlingar om förvaringen av en sådan dyrgrip. Genom föräldrarna hävdade då kapten Nemo att han kunde förvara den på ett mycket betryggande sätt, vilket inte heller kunde bestridas. Hela helgen gick utan beslut tills museet fick dödsstöten genom en olyckshändelse med lycklig utgång.

En något äldre grabb var ute med julklappskälken efter trettondagen och körde in i en utkastad julgran som låg fastfrusen i backen med spetsen uppåt. Eftersom granen varit för lång, var toppskottet snett avskuret och därmed hårt och vasst som ett spjut i kylan. Det trängde in genom kläderna och fastnade *under* inguinalligamentet, men utan att skada kärlen.

Pojken kom in till akuten, klokt nog med julgran. Att förvara en barrande, upptinad julgran på museet över främmande kroppar i barn blev både omöjligt och alltför otroligt. Idén om ett museum förföll därmed och pansarkryssaren Potemkin ankrade upp för gott hos kapten Nemo.

Bengt Lagerkvist
Umeå